

Muujintii Ciise Masiix - Lambarka Saddex iyo Toban

Dagaalkii Samada ka dhacay iyo Maalmihii Ugu Dambeeyey: Muujinta Jadwalka Waxsii-sheegga ee ka imanaya Muujintii 12 & 13

Jeff Pippenger
2023-11-09

Waxaannu aqoonsanaynay dagaalka samada ka dhacay ee lagu sharraxay cutubka laba iyo tobnaad ee kitaabka Muujintii. Innagoo adeegsanayna mabda'a dabeecadda Masiixa ee ah Alfa iyo Oomeega, ayaannu u wajahannay dagaalka samada ee cutubka laba iyo tobnaad sidii astaan-horeed u ah dagaalka samada ka dhaca "maalmaha ugu dambeeya." Ereyga "maalmaha ugu dambeeya" ee Kitaabka Quduuska ah iyo Ruuxa Waxsii-sheegidda ku jira waxa uu ka dhigan yahay maalmaha ugu dambeeya ee xukunka baaritaanka.

Waxaannu aqoonsannay saddexda quwadood ee shaydaanniga ah ee cutubyada laba iyo tobnaad iyo saddex iyo tobnaad, ma aha quwado ka helaya dhammaystirkooda taariikh hore, laakiin waa dhammaystirka casriga ah ee quwadahaas oo dunida u horseeda Armageddoon. Masduulaagga ku jira cutubka laba iyo tobnaad waa Qaramada Midoobay, kaniisadda Katooliga oo dib loo soo noolayn doono marka sharciga Axadda laga hirgeliyo Maraykanka, waa bahalka badda ee cutubka saddex iyo tobnaad, bahalka dhulkana ee leh laba gees waa Maraykanka.

Waxa aynu soo caddaynaynay in dagaalka sida caadiga ah loogu fahmo cutubka laba iyo tobnaad inuu si gaar ah u yahay matalaadda kacdoonkii Luusifar ee samada, uu dhab ahaan sawirayo dagaal dhawaan ka dhici doona samooyinka dhulka, kaas oo ka bilaabanaya sharciga Axadda ee goor dhow iman doona ee Maraykanka. Waxa aynu waqti gelinnay in aynu caddayno in uu jiro hab imtixaan ah oo lagu muujiyey Muujintii cutubka saddex iyo tobnaad, aayadaha kow iyo toban ilaa toddoba iyo toban, kaas oo ku lug leh garashada samaysanka sawirka bahalka. Sawirka bahalku wuxuu matalaa isu-geynta kaniisadda iyo dawladda, iyadoo kaniisaddu ay maamusho xidhiidhkaas. Marka kaniisaddu xukunka hayso, waxay markaas dawladda u adeegsataa inay ku khasabto caqiidooyinkeeda oo ay ku silciso kuwa ay ku qeexo bidcooleyaal. Habka imtixaanka ee caalamiga ah ee la xidhiidha samaysanka sawirka bahalka, waxaa marka hore lagu fuliyaa gudaha Maraykanka. Astaamaha nebiyadeed ee mid kasta oo ka mid ah labada hab-imtixaan, asal ahaan waa isku mid ha ahaato Maraykanka ama dunidaba.

Waxaannu tilmaannay labada xilli ee isu-eg oo ah kun iyo laba boqol iyo lixdan maalmood, kuwaas oo ka horreeyey oo ka dambeeyey iskutallaabta, inay yihiin markhaati labaad oo u ah aqoonsiga laba habraac oo isku xiga oo tijaabada bahalka sawirkiisa ah dhammaadka dunida. Samaysanka sawirka bahalka ee Maraykanka dhexdiisa, inta u dhexaysa Sebtembar 11, 2001, iyo sharciga Axadda ee dhowaan imanaya, wuxuu ka horreeyaa samaysanka sawirka bahalka ee Qaramada Midoobay ka dib sharciga Axadda ee dhowaan imanaya. Kunka iyo labada boqol iyo lixdanka maalmood ee adeegga Masiixa laga bilaabo baabtiiskiisii ilaa iskutallaabta ayaa ka

horreeyey kunka iyo labada boqol iyo lixdanka maalmood ee adeegga xertiisii ee ka dambeeyey iskutallaabta. Labada sadar, oo labaduba ka kooban yihiin laba xilli oo matalaya imtixaanno isu-eg xilli kasta, waxay metelaan mowduuca ah ama sawirka Masiixa ama sawirka ka geesta Masiixa.

Kun iyo laba boqol iyo lixdanka maalmood ee adeegiddii Masiixa, oo ku dhammaatay iskutallaabta, waxay bilaabatay markii Ruuxa Quduuska ahi ku soo degay baabtiiskiisii, taasoo la jaanqaadaysa malaa'igta xoogga badan ee Muujintii siddeed iyo tobnaad ku soo degaysa Sebtembar 11, 2001.

“Haddaba ma waxaa imanaya hadalkii aan ku sheegay in New York lagu xaaqi doono hir weyn oo baddu keento? Tan weligay ma aanan odhan. Waxaan idhi, anigoo eegaya dhismayaasha waaweyn ee halkaas kor uga sii baxaya, dabaqba dabaqa ka sarreeya, ‘Muuqaallo aad u cabsi badan ayaa dhici doona marka Rabbigu kaco si uu dhulka cabsi weyn ugu gariiriyo! Markaas erayada Muujintii 18:1–3 way rumoobi doonaan.’ Dhammaan cutubka siddeed iyo tobnaad ee Muujintu waa digniin ku saabsan waxa dunida ku soo socda. Laakiin iftiin gaar ah kama aanan helin waxa ku soo socda New York, marka laga reebo inaan ogahay in maalin maalmaha ka mid ah dhismayaasha waaweyn ee halkaas yaallaa la dumin doono marka xoogga Ilaah rogrogo oo afgembiyo. Iftiinkii la i siiyey ayaan ku ogahay in halaag dunida ku jiro. Hal eray oo Rabbiga ka yimaada, hal taabasho oo xooggiisa weyn ah, oo dhismayaashan baaxadda leh way dumi doonaan. Muuqaallo ayaa dhici doona oo cabsidooda aynaan qiyaasi karin.” Review and Herald, July 5, 1906.

Muddadii kun laba iyo toban boqol iyo lixdan maalmood ee taariikhda Masiixa, oo ku dhammaatay iskutallaabta, waxay astaan u tahay muddada wakhtiga ee ku soo dhammaanaysa sharciga Axadda ee dhowaan imanaya. Iskutallaabtu waxay tusaale u tahay sharciga Axadda. Labaduba waa astaamo xukun. Labaduba waxay metelaan imaanshaha burbur qaran oo ku dhici doona quruunta meesha ay dhacdada xukunku ka dhacdo. Labaduba waxay ka dheceen dalka ammaanta badan ee Yahuudah. Taariikhda Masiixa waxay ahayd dalka ammaanta badan ee Yahuudah oo macne ahaan ah, halka sharciga Axadda uu yahay dalka ammaanta badan ee Yahuudah oo ruuxi ah, kaas oo ah Maraykanka. Iskutallaabta dusheeda, Masiixa waa la sarraysiiyey si uu dadka oo dhan ugu soo jiido naftiisa.

Aniguna, haddaan dhulka kor looga qaado, dadka oo dhan xaggayga ayaan u soo jiidi doonaa. Wuxuu taas u yidhi si uu u muujiyo dhimashada uu ku dhiman lahaa. Yooxanaa 12:32, 33.

Marka la meelmariyo sharciga Axadda, calanka boqol iyo afartan iyo afarta kun waa la taagaa si dadka oo dhan loogu soo jiido Masiixa.

Oo wuxuu quruumaha meel fog ka taagi doonaa calamad, oo wuxuu uga fooriyi doonaa cirifka dhulka; oo bal eeg, si dhaqso badan bay u iman doonaan. Ishacyaah 5:26.

Muddada kun iyo laba boqol iyo lixdan maalmood ee taariikhda Masiixa ee ka dambaysa iskutallaabta, waxay ku dhammaataa Miikaa'iil oo istaaga marka la dhagxinayo Istefanos.

Laakiin isagu, isagoo ka buuxa Ruuxa Quduuska ah, ayuu si adag cirka u fiiriyey, oo wuxuu arkay ammaanta Ilaah iyo Ciise oo taagan midigta Ilaah. Markaasuu yidhi, Bal eega, waxaan

arkayaa samooyinkii oo furmay, iyo Wiilka Aadanaha oo taagan midigta Ilaah. Falimaha Rasuullada 7:55, 56.

Afartan iyo labaatanka bilood ee astaanta ah ee wakhtiga tijaabada ee sawirkii ugu dambeeyey ee bahalka, waxay ku dhammaadaan Mikaa'iil isagoo istaaga, oo waxay calaamadeeyaan xidhitaanka wakhtiga imtixaanka aadanaha.

Oo wakhtigaasna Miikaa'eel baa kici doona, amiirka weyn oo u taagan carruurta dadkaaga; oo waxaa jiri doona wakhti dhib ah oo aan weligiis tan iyo intii quruun jirtay ilaa wakhtigaas oo kale loo arag; oo wakhtigaas dadkaaga waa la samatabbixin doonaa, mid kasta oo laga helo isagoo ku qoran kitaabka. Daanyeel 12:1.

Taariikhda dhammaystiran ee labada geeddi-socod ee imtixaanka sawirka bahalka, waxa ku jira markhaatiyo kale oo nebiyadeed oo gudaha ah. Marka si sax ah loo fahmo—aniguna waan qirayaa in dad yar ay runtaan fahmaan—laakiin geeddi-socodkii ugu horreeyey ee imtixaanka sawirka bahalka, kaas oo ku rumoobay Maraykanka, wuxuu bilaabmay Sebtembar 11, 2001, markii hooggii saddexaad taariikhda soo galay. Sharciga Axadda, halkaas oo geeddi-socodkaas ugu horreeya ee imtixaanka sawirka bahalku ku dhammaado, wuxuu calaamadeeyaa imaatinka hoogga saddexaad ee xukun ahaan ugu yimaadda Maraykanka sababta oo ah ansixinta sharciga Axadda. Wakhtigaas imaatinka hoogga saddexaad wuxuu dhammeystiraa cadhaysiinta quruumaha, iyadoo la fulinayo Muujintii kow iyo tobnaad, aayadda siddeed iyo tobnaad, iyo xuska ugu horreeya ee doorka Islaamku ku leeyahay cadhaysiinta quruumaha ee wax sii sheegidda Kitaabka Quduuska ah.

Oo wuxuu ahaan doonaa nin duurjoog ah; gacantiisuna waxay ka gees ahaan doontaa nin walba, gacanta nin walbana way ka gees ahaan doontaa isaga; oo wuxuu degganaan doonaa walaalihiiis oo dhan hortooda. Bilowgii 16:12.

Sharciga Axadda ee dhowaan imanaya waa dhammaadka muddadii imtixaanka ee ugu horraysay, isla markaana waa bilowga muddadii imtixaanka ee u dambaysay. Muddada imtixaanka ee u dambaysa waxay dhammaanaysaa marka xilliga nimcada aadanuhu xirmo, waqtigaasna afarta dabaylood, kuwaas oo calaamad u ah hoogga saddexaad, si buuxda ayaa loo sii daayaa.

“Markii Badbaadiyuhu ku arkay dadka Yuhuudda qaran Ilaah ka furay, wuxuu kaloo arkay Kaniisad Masiixi ah oo afka laga qirto oo dunida iyo baabnimada la midoobtay. Oo sidii uu u istaagay Buur Saytuun, isagoo Yerusaaalem u ooyaya ilaa qorraxdu ka godotay buuraha galbeed, sidaas oo kale ayuu hadda ugu ooyayaa dembilayaasha uguna baryayaa daqiiqadahan ugu dambeeya ee waqtiga. Dhawaan ayuu ku odhan doonaa malaa'igaha xajinaya afarta dabaylood, ‘Belaayoyinka sii daaya; gudcur, baabba’, iyo dhimasho ha ku soo degaan kuwa jebiya sharcigayga.’ Miyuu ku qasbanaan doonaa inuu ku yidhaahdo kuwii helay iftiin weyn iyo aqoon, siduu Yuhuudda ugu yidhi, ‘Haddii aad ogaan lahayd, xataa adigu ugu yaraan maalintanada, waxyaalaha nabaddaada ku saabsan! laakiinse imminka way ka qarsoon yihiin indhahaaga?’” Review and Herald, October 8, 1901.

Taariikhda Masiixa, calaamaddii ugu horraysay ee muddadii ugu horraysay ee kun laba boqol iyo lixdanka maalmood waxay ka bilaabatay baabtiiskiisa, kaas oo ahaa astaan dhimashadiisa iyo sarakiciddiisa. Muddadaasu waxay ku dhammaatay dhimashadiisii iyo sarakiciddiisii, kuwaas oo

isla mar ahaantaana bilaabay muddadii ugu dambaysay ee kun laba boqol iyo lixdanka maalmood. Muddadaasina waxay ku dhammaatay dhimashadii iyo sarakicidda loo ballanqaaday ee Istefanos.

Xariiqda taariikhda ee matasha suuradda Masiixa waxay leedahay isla qaab-dhismeedka nebiyadeed ee uu leeyahay xariiqda taariikhda ee matasha suuradda ka geesta Masiixa.

Qorniinka, Masiixu waa boqorka runta ah ee woqooyi, weligeedna waxay ahayd ujeeddada Shaydaanka inuu afgambiyo oo uu ka dhigto mid been-abuur ah awoodda boqornimo ee Masiixa.

Sidee baad samada uga soo dhacday, Lucifer, wiilka waaberiga! Sidee baa dhulka lagu soo tuuray, kii quruumaha daciifin jiray! Waayo, qalbigaagaad ka tidhi, Samada waan kori doonaa, carshigaygana xiddigaha Ilaah korkoodaan ka sarraysiin doonaa; oo weliba waxaan fadhiisan doonaa buurta shirka, xagga darafyada woqooyi; waxaan ka kor mari doonaa meelaha sare oo daruuraha; waxaan la mid noqon doonaa Kan ugu Sarreeya. Ishacyaah 14:12–14.

“Dhinacyada woqooyi” waa Yerusaaalem, magaalada Boqorka weyn, meesha ay quduusnimadiisu ku taal.

Gabay iyo Sabuur loogu talagalay wiilashii Qorax. Rabbigu waa weyn yahay, oo aad buu ugu mudan yahay in lagu ammaano magaalada Ilaaheenna, buurta quduusnimadiisa. Si qurux badan u taagan, oo ah farxadda dhulka oo dhan, waa Buur Siyoon, dhinacyada woqooyi, magaalada Boqorka weyn. Sabuuradii 48:1, 2.

Qorniinka, “boqorrada woqooyi” ee dunida joogaa had iyo jeer waxaa lagu matalaa inay yihiin cadowga dadka Ilaah. Waxay matalaan dadaalka Shaydaanka ee uu ku dayanayo boqorka runta ah ee woqooyi, kaas oo ku fadhiya carshigiisa Yerusaaalem, taas oo ah dhinacyada woqooyi. Xariiqda metelaysa laba hab oo tijaabo ah oo sawirka bahalka ah, taas oo barbar socota xariiqda laba hab oo tijaabo ah oo sawirka Masiixa ah, waxay leedahay markhaati saddexaad oo ku jira mawduuca dadaalka Shaydaanka ee ah inuu noqdo boqorka woqooyi ee u taliya dadka Ilaah.

Sanadkii 723 BC, boqorkii woqooyi, sida ay Ashuur u metelaysey, ayaa boqortooyooyinkii tobanka ahaa ee woqooyi ee Israa’iil addoonsi u kaxeeyey, taasoo ahayd dhammaystirka “toddoba goor” ee Laawiyiintii labaan iyo lix. Kun laba boqol iyo lixdan sannadood dabadeed, sannadkii 538, boqorkii woqooyi, oo marxaladdaas taariikheed uu matalayey Roomaankii jaahiliga ahaa ee muuqda, ayaa carshigii u wareejiyey Roomaanka baadariga, kaas oo markaas noqday boqorkii ruuxiga ahaa ee woqooyi muddo kale oo kun laba boqol iyo lixdan sannadood ah. Xilligaas labaad ee kunka laba boqol iyo lixdanka sannadood ahi wuxuu ku dhammaaday 1798, markaas oo boqorkii ruuxiga ahaa ee Roomaanka ahaa ee woqooyi uu helay dhaawac dhimasho ah. Markii baadarinimadu heshay dhaawaceeda dhimashada ah sannadkii 1798, waxay tusaale u ahayd xidhitaanka wakhtiga imtixaanka aadamaha, markaas oo baadarinimada dib loo soo nooleeyey ay ugu dambayntii oo weligeedba dhammaadkeeda la timaaddo iyadoo aan cidina caawinayn.

Oo wuxuu teendhooyinka qasrigiisa ka taagi doonaa inta u dhexaysa badaha buurta quduuska ah ee ammaanta leh; hase yeeshee wuxuu gaadhi doonaa dhammaadkiisa, oo ninna ma caawin doono isaga. Oo wakhtigaas Miikaa’iil baa istaagi doona, amiirka weyn oo u taagan carruurta dadkaaga; waxaana jiri doona wakhti dhib ah, kaas oo aan weligiis jirin tan iyo intii quruun

jirtay ilaa wakhtigaas oo kale; oo wakhtigaas dadkaaga waa la samatabbixin doonaa, mid kasta oo laga helo isagoo ku qoran kitaabka. Daniel 11:45, 12:1.

“Todobada jeer,” ee Laawiyiintii labataan iyo lix, oo u dhiganta laba kun iyo shan boqol iyo labataan sannadood, waxay Asuur u aqoonsanaysaa boqorka woqooyi sannadkii 723 BC, waxaana isaga oo ah boqorka woqooyi uu qabsaday boqortooyadii “woqooyi” ee Israa’iiltii hore. Laga bilaabo wakhtigaas, heesannimo, oo ka bilaabmaysa Asuur ilaa Roomaankii heesanka ahaa, waxay ku tumatay dadka Ilaah, oo ah “ciidanka” Daanyeel 8:13, muddo kun iyo laba boqol iyo lixdan sannadood ah. Sannadkii 538, boqorkii woqooyi ee Roomaanka ahaa ee dhabtaa, ayaa si nebiyaysan waxaa uga adkaaday boqorkii woqooyi ee Roomaanka ruuxiga ahaa, kaas oo ku tumaday Israa’iilka ruuxiga ah ee Ilaah kun iyo laba boqol iyo lixdan sannadood oo kale. Muddadii labaad ee ku tumashadu waxay ku dhammaatay markii boqorkii woqooyi ee Roomaanka ruuxiga ahaa uu helay dhaawicii dhimashada lahaa sannadkii 1798.

Khadka sawirka Masiixa, barta dhexe waa iskutallaabta, meesha dhimashadu lagu garto. Labada xilli ee imtixaanka samaysanka sawirka bahalka, barta dhexe waa dhimashada bahalka dhulka. Khadka boqorka woqooyi ee been-abuurka ah, barta dhexe waa dhimashada boqorka woqooyi ee Roomaanka ah ee dhabta ah.

Xariiqyadani waxay matalaan saddex markhaati oo Kitaabiga ah, kuwaas oo mid kastaa ku jiro laba xilli oo waqti oo isdaba-joog ah oo ku dhex jira hal xilli oo waqti ah. Bartamaha xariiq kasta waxaa lagu calaamadeeyey dhimasho jireed, ama dhimashada boqortooyo ka mid ah waxsii-sheegidda Kitaabka Quduuska ah. Masiixa, barta dhexe waxay ahayd dhimashadiisii iyo sarakiciddiisii. Sawirka bahalka, barta dhexe waa dhimashada bahalka dhulka, oo ah boqortooyada lixaad ee waxsii-sheegidda Kitaabka Quduuska ah marka la gaaro sharciga Axadda. Xariiqda boqorka woqooyi ee been-abuurka ahna, barta dhexe waxay matalaysaa dhimashada boqorka woqooyi ee Roomaanka ah ee suugga ah, oo ah boqortooyada afraad ee waxsii-sheegidda Kitaabka Quduuska ah.

Labada marag ee Muujintii kow iyo tobnaad, sida ay Sister White ku sheegtay The Great Controversy, waxay matalaan Erayga Ilaah. Masiixu waa Erayga Ilaah. Labadaas marag waxaa la siiyey amar ay ku sii sheegaan wax sii sheegid kun iyo laba boqol iyo lixdan maalmood, iyagoo joonyad huwan. Dabadeedna waxaa lagu laayay jidka dhexdiisa, mana ay soo sara kicin saddex maalmood iyo badh. “Kun iyo laba boqol iyo lixdan maalmood,” iyo “saddex maalmood iyo badh” labaduba waa calaamado u taagan xilligii cidlada ee kun iyo laba boqol iyo lixdan sannadood. Waxay ku bilaabmeen awoodsiin ay wax ku sii sheegeen iyagoo joonyad huwan taas oo ku dhammaatay dhimasho. Dabadeedna isla muddadaas nebiyadeed waxay ahaayeen aamusan oo dhimasho huwan, ilaa laga sara kiciyey si ay u soo bandhigaan digniinta malaa’igta saddexaad ee ku dhawaaqaysa xidhitaanka waqtiga nimcada.

Afartan xariiq ee nebinnimada ahi waxay u dhigmaan afar markhaati. Qaab-dhismeedka nebinnimo ee mid kasta oo ka mid ah afarta markhaati waa isku mid. Muddada waqtiyeed ee mid kasta oo ka mid ah siddeeddaas muddo, marka laga reebo tan u dhexeysa Sebtembar 11, 2001, iyo sharciga Axadda ee dhowaan imanaya, taas oo laga helo afarta xariiq, nebiyad ahaan waa isku mid.

Bar-dhexe kasta wuxuu metelaa nooc ka mid ah dhimasho. Laba ka mid ah xariiqyadu waxay ka hadlayaan Masiixa, ha ahaado sida sawirkiisa, ama sida Erayga Ilaah. Labada xariiq ee kale waxay metelaan kan Masiixa ka geesta ah, ha ahaato damaciisa ah inuu Masiixa ku daydo isaga oo ah boqorka woqooyi, ama inuu ku daydo nidaamka dowladnimada Masiixa.

Waxaannu isku dayi doonnaa maqaalkeenna xiga inaan isku xidhno boqol iyo afartan iyo afarta kun iyo dagaalka ka dhacaya samada kowaad. Akhriste qaaliga ah, ama dhegayste qaaliga ah: Haddii aad diiddo inaad aragto xaqiiqooyinkan, ama aad aragto, waxaa lama huraan ah in la caddeeyo in macluumaadka lagu soo bandhigayo maqaalladan oo dhan lagu garto, dabadeedna lagu taageero laguna adkeeyo, iyadoo la adeegsanayo mabda'a ah in bilowga wax lagu aqoonsado dhammaadka wax. Tani waa saxiixa nebiyadeed ee Alfa iyo Oomega, waana qayb weyn oo ka mid ah Muujintii Ciise Masiix ee hadda shaabad-furmayso.

Waxyaalaha qarsoon waxaa leh Rabbiga Ilaheenna ah; laakiinse waxyaalaha la muujiyey waxaa leh innaga iyo carruurteenna weligood, inaynu ku wada yeelno erayada sharcigan oo dhan. Sharciga Kunoqoshadiisa 29:29.